



ת"פ 33623/08/18 - מדינת ישראל נגד נאפז אבו אל הודא

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 33623-08-18 מדינת ישראל נ' אבו אל הודא

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיא

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד

הנאשם

נאפז אבו אל הודא

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה שעניינה דרישה באיומים של רכוש, לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ובעבירה של גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 5.8.2017 סמוך לשעה 08:30 הבחין הנאשם בקטין, יליד שנת 2000, כשהוא רוכב על אופניו, פנה אליו ושאל אם הוא יודע "מתי סקס ליין נפתח". בהמשך, גילה הנאשם עניין בתכולת תיקו של הקטין ולאחר שקיבל לידיו את התיק וחיטט בו, החזירו לקטין ודרש ממנו להוציא את תכולת כיסו. הקטין הוציא מכיסו ארנק, הציג את תוכנו לנאשם וזה בתגובה איים עליו באומרו "תקשיב אני בן אדם טוב אם אתה לא תביא לי את הכסף אני אצטרך להרים עליך יד". הקטין נענה לדרישת הנאשם ומסר לו סך של ₪ 40 שהיו בארנק, והנאשם נטל אותם ממנו. בכתב האישום צוין עוד שכל אותה עת אחז הנאשם לסירוגין בכידון אופניו של הקטין.

תסקירי שירות המבחן

3. בשל גילו הופנה הנאשם לשירות המבחן, אשר הגיש ארבעה תסקירים בעניינו. מטעמים של צנעת הפרט לא אפרט יתר על המידה את הדברים. בתמצית ייאמר כי הנאשם רווק כבן 22 ומוכר לשירות המבחן מהליך פלילי אחר שנוהל נגדו, בגינו הוא מרצה כיום מאסר בדרך של עבודות שירות ונמצא תחת צו מבחן. ביחס לביצוע העבירות הודה הנאשם, קיבל אחריות על מעשיו וביטא בוושה וחרטה. בתחילה התרשם שירות המבחן כי הנאשם אינו מעוניין בסיוע, וזאת חרף קיומה של נזקקות טיפולית, ולכן לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו. בהמשך, שינה הנאשם עמדתו והביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי, אך הדבר לא צלח בשל סיבות שאינן קשורות בנאשם, ובין היתר עקב משבר הקורונה. לבסוף התרשם שירות המבחן כי על אף הנסיבות, מגלה הנאשם אחריות, מתמיד להגיע באופן סדיר, מוסר בדיקות שתן



נקיות ומשתף פעולה עם דרישות השירות. כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם משקיע מאמצים לנהל אורח חיים תקין, וברוח דברים אלו המליץ להטיל עליו צו מבחן למשך שנה וענישה מוחשית של 100 שעות של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. ב"כ המאשימה הפנה לחומרת המעשים וציין כי הערכים שנפגעו הם קניינו של הקטין, שלוות נפשו, בטחונו וחירותו. נטען כי מדובר היה באיום מילולי ופיזי ובעבירה בה טמון פוטנציאל לנזק גדול יותר, שכן אם נפגע העבירה לא היה נענה לדרישתו של הנאשם, האירוע עלול היה להסלים. ביחס למתחם העונש ההולם הוגשה פסיקה ונטען כי הוא נע בין 6 חודשי מאסר בפועל, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש הראוי לנאשם נטען כי תסקיר שירות המבחן ממליץ על ענישה המחייבת חריגה ממתחם הענישה וכי אין הצדקה לכך במקרה זה. כן נטען כי עברו של הנאשם כולל הרשעה בעבירות סמים חמורות בגין הוא מרצה כיום מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות למשך 9 חודשים. לאור כך, עתרה המאשימה לעונש מאסר בן 10 חודשים, מאסר מותנה, פיצוי וקנס.

5. ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם קיבל אחריות מלאה על מעשיו והתנצל. נטען כי מדובר בבגיר-צעיר, המתמודד עם מצב כלכלי רעוע שנאלץ לפרנס את משפחתו. ההגנה הדגישה כי מאז האירוע לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים, למעט התיק בו נגזרו עליו עבודות שירות. ביחס לביצוע העבירה נטען שלא מדובר היה בנסיבות ביצוע חמורות, לא הופעלה אלימות מצד הנאשם ואחירתו בכידון האופניים הייתה עקב היותו בגילופין באותה עת, כך שנזקק למשען. ביחס למתחם העונש ההולם הוצגה פסיקה ונטען כי חלקו התחתון הוא מאסר מותנה ושל"צ, ולכך עתרה ההגנה.

6. הנאשם בדברו האחרון הודה במעשיו, סיפר על מצבו הכלכלי הקשה וביקש שלא למצות עמו את הדין.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

7. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לגזור את הדין לאחר קביעת מתחם ענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. לאחר קביעת המתחם יש להחליט אם ראוי לסטות ממנו, לקולה או לחומרה, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם שנקבע. בעת קביעת מתחם העונש ההולם מתחשב בית המשפט בעקרון המנחה בענישה - הלימה, בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

8. **הערכים המוגנים בבסיס העבירות:** מעשיו של הנאשם פגעו בקניינו, בשלומו ובטחונו של המתלונן וערערו את שלוות חייו. הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שמדובר במתלונן קטין.



9. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירות:** מהנסיבות המתוארות בכתב האישום דומה שאין מדובר באירוע שתוכנן מראש ואולם אין בכך כדי להפחית מחומרתו. אכן, הנאשם לא הפגין כלפי המתלונן אלימות פיזית, אך עם זאת אין להקל ראש בכך שבחר לעצמו קורבן "חלש" ביחס אליו, אחז לסירוגין בכידון אופניו של הקטין (פעולה שמנעה מהקטין לעזוב את המקום), איים עליו ונטל ממנו את הרכוש שהיה ברשותו אותה עת. בהקשר זה אציין כי סכום הגניבה הנמוך אינו מעיד על פוטנציאל הנזק שעשוי היה להיגרם והוא תוצאה של הרכוש שהיה ברשות הקטין במועד זה. אציין עוד כי האירוע התבצע סמוך לשעה 08:30 בבוקר, בצומת מרכזית. נתונים אלו מלמדים על העדר מורא ותעוזה לא מעטים. עם זאת, ראוי לציין כי הגם שהקורבן היה קטין כבן 17, הנאשם עצמו היה אותה עת כבן 20 כך שאין מדובר בפער גילאים משמעותי.

10. **מדיניות הענישה הנוהגת:** מעין בפסיקה במקרים דומים ניתן למצוא קשת רחבה של עונשים, החל מעונשים צופי פני עתיד ועד לעונשי מאסר בפועל, והכל כמובן תלוי בנסיבות המקרה והנאשם. אביא להלן מספר דוגמאות: ע"פ 7353/18 **רון חדד נ' מדינת ישראל** (1.5.2019), בו נידון עניינו של נאשם שהלך אחרי המתלוננת ברחוב, אחז בה בשתי ידיו וניער אותה בחוזקה על מנת ליטול ממנה את מכשיר הנייד שהחזיקה בידה. הנאשם הורשע בעבירה של דרישת נכס באיומים ונידון לחמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. לאור שיקום אינטנסיבי שעבר, הקל בית המשפט העליון (בהסכמת המדינה) בעונשו והוא נידון לצו של"צ בהיקף של 300 שעות; עפ"ג 57516-06-14 **מדינת ישראל נ' דהן** (22.1.2015), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת דרישת נכס באיומים בכך שתקף את המתלונן בסטירות ודרש ממנו לשלם עבור אחר - קרוב משפחתו - כסף על נזק שסבר שגרם לרכבו. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו והטיל עליו שישה חודשי מאסר בפועל ממש. יצוין כי לנאשם היה עבר פלילי מכביד והוא נמצא לא כשיר לבצע עבודות שירות על בסיס מודיעיני; עפ"ג 10423-09-17 **מניסטו נ' מדינת ישראל** (3.10.2017), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של דרישה נכס באיומים בכך שדרש מאמו כספים ומשזו סירבה איים עליה בכך שאמר לה שיביא עבריינים להרוס את ביתה, וכן איים עליה שידקור אותה באמצעות סכין. הנאשם נידון ל-7 חודשי מאסר בפועל; ת"פ 13846-08-12 **מדינת ישראל נ' בסול** (17.2.2013), בו נדון הנאשם לצו של"צ ומבחן בגין עבירות של דרישת נכס באיומים, גניבה והפרת הוראה חוקית. הנאשם ניגש לקטין ודרש ממנו את אופניו ומשסירב האחרון לעשות כן, דחפו ונטלם בכוח; ת"פ 7858-05-16 **מדינת ישראל נ' מולו** (13.7.2017), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות דרישת נכס באיומים, תקיפה סתם וגניבה. הנאשם הבחין ברחוב בשני קטינים שהיו בדרכם הביתה, ניגש אליהם, איים עליהם בהתנהגות, שאל לפשר מעשיהם במקום ואם "יש משהו עליהם", וביקש את כל מה שיש בכיסם. אחד הקטינים התנגד ובתגובה סטר לו הנאשם ונטל את מכשיר הנייד שהיה בידו. מקטין נוסף נטל הנאשם צמיד ומשקפי ראייה, וסטר גם לו. בית המשפט סטה לקולה ממתחם הענישה וזאת משיקולי שיקום וגזר על הנאשם צו של"צ, מאסר מותנה, פיצוי והתחייבות.

11. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו נע בין מספר חודשי מאסר בפועל, שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר.

קביעת עונשו של הנאשם

12. קביעת עונשו של הנאשם מעמדת בין שיקולי הענישה העיקריים - הלימה ושיקום, והשאלה היא האם הוכחו



סיכויי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם הענישה. בהתאם לסעיף 40ד' לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחרוג לקולה ממתחם הענישה שקבע, אם מצא כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בעניין זה נקבע כי "על קיומו של פוטנציאל זה, ניתן ללמוד, בין היתר, מעברו של הנאשם; משיתוף הפעולה שלו עם רשויות החוק ועם שירות המבחן; ומקיומה של תמיכה והתגייסות משפחתית לצידו של הנאשם." (רע"פ 7683/13 **דוד פרלמן נ' מדינת ישראל** (23.2.2014); וראו גם ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (18.4.2018)). אומר כבר עתה, כי לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות ובהן את מסקנות שירות המבחן, סברתי שאין מקום במקרה זה לחרוג ממתחם הענישה ובוודאי שלא עד כדי הימנעות מעונש מאסר ולו בעבודות שירות. שיקולי השיקום יובאו בחשבון בכך שלא יוטל על הנאשם עונש מאסר בכליאה, אלא בעבודות שירות. אסביר להלן עמדתי.

13. הנאשם לא החל עד כה בכל הליך טיפולי, הגם שהפנייתו לשירות המבחן הייתה לפני זמן רב. עמדותיו בנושא ידעו עליות ומורדות. בתחילה לא סבר שיש מקום לשלבו בהליך טיפולי, הגם שהיה תלוי ועומד נגדו אותה עת כתב אישום נוסף שייחס לו עבירות רבות של סחר בסמים. אמנם כיום עמדתו שונה ויש לברך על כך ואולם לא שוכנעתי כי מצב הדברים הוא כזה שניתן להסיק ממנו מסקנה בדבר סיכויי שיקום ממשיים המצדיקים סטייה ניכרת ממתחם הענישה, וזאת בשים לב לחומרת העבירות. מסקנתי מבוססת בראש ובראשונה על היעדר הליך טיפולי. אכן, אין הכרח בהליך טיפולי לצורך גיבוש מסקנה בדבר סיכויי שיקום (ראו למשל ריכוז הפסיקה בנושא בת"פ 7858-05-16 **מדינת ישראל נ' מולו** (13.7.2017)). ואולם, במקרה זה דעתי היא שהדבר מקשה על האפשרות לגבש מסקנה כאמור. אינני מתעלם מכך שלאחר שהנאשם התרצה והסכים להשתלב בהליך טיפולי, הדבר לא התאפשר בשל מגבלות הקורונה אותה עת. ואולם, אין להתעלם מכך שבתחילה סירב הנאשם להליך טיפולי ויש לדבר משמעות לצורך בחינת סיכויי השיקום. כך או כך, היעדרו של הליך טיפולי (ללא קשר לסיבת הדבר) מקשה על המסקנה בדבר סיכויי שיקום. לכך יש להוסיף את עברו הפלילי של הנאשם. אכן, מדובר בעבירות שבוצעו לאחר עבירה זו אך ביצוען מעיד על המשך עיסוק (ואף אינטנסיבי) בפלילים. אציין כי גם בגזר הדין בתיק האחר (שניתן בחודש 1/20) לא ראה בית המשפט לסטות ממתחם הענישה בשל סיכויי שיקום.

14. לדעתי, חומרת העבירה מחייבת כי לצורך הימנעות מעונש הולם, המביא לידי ביטוי את עצמת הפגיעה בקורבן, יתרשם בית המשפט מקיומם של סיכויי שיקום ממשיים. כפי שצוין לא אחת "בית המשפט איננו כבול להמלצותיו של שירות המבחן... ובכל הנוגע לאינטרס השיקומי, הרי שמדובר מדובר בשיקול נוסף, אחד מיני רבים, אותו על בית המשפט לשקול, לצד יתר שיקולי הענישה" (רע"פ 8699/15 **אחמד אבוהאני נ' מדינת ישראל** (17.12.2015); וראו גם ע"פ 5376/15 **ניסים ביטון נ' מדינת ישראל** (11.2.2016)). אכן, שירות המבחן התרשם מצעיר המבטא אחריות למעשיו ומביע רצון להשתלב בהליך טיפולי. עם זאת, מדובר במסקנה ראשונית שאינה מבטאת שינוי מעשי באורח חייו של הנאשם (ולכן יש להוסיף את העבירות החמורות בהן הורשע לאחר העבירה מושא גזר דין זה). אין די במקרה זה במסקנה ראשונית זו שכן "כבר נפסק כי ככל שהעבירות בהן הורשע נאשם הן חמורות יותר, כך גובר הנטל להראות סיכויי שיקום מובהקים יותר" (רע"פ 9201/15 **רועי פאר נ' מדינת ישראל** (26.1.2016)). חומרת המעשה במקרה זה והעבר הפלילי (אף אם הוא מאוחר) מקשים על האפשרות לסטות ממתחם הענישה בהיעדר שיקום ממשי בפועל (למשקלו של הליך שיקומי מתקדם ומוצלח, אל מול מסקנה ראשונית בלבד, ראה למשל עפ"ג 48707-08-15 **מדינת ישראל נ' חגי מרדכי כליפה** (19.11.2015)).

15. עם זאת, בקביעת העונש בגדרי המתחם אביא בחשבון את המלצת שירות המבחן והתייחסותו לעבירה, באופן



שיביא להקלה בעונשו של הנאשם. בצד דברים אלו אציין כי ברי בעיני שעונש מאסר בכליאה אינו הולם את נתוני המקרה ויש להימנע ממנו (להשפעותיו השליליות של עונש מאסר ראו דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); כן ראו, בג"צ 1892/14 האגודה לזכויות האדם בישראל ואח' נ' השר לבטחון פנים ואח' (13.6.2017), פסקה קכו' לפסק דינו של המשנה לנשיאה רובינשטיין). במקרה זה, להתרשמותי, יהיה בעונש מאסר משום ענישה מחמירה יתר על המידה וראיתי להימנע מכך. הנאשם הוא צעיר שנסיבות חייו אינן קלות. הוא הודה בביצוע העבירות ובכך חסך זמן שיפוטי כמו גם את עדות המתלונן. כמו כן חלף מאז ביצוע העבירה זמן לא מבוטל, אם כי אין מדובר בשיהוי משמעותי שבאשמת המאשימה. לדידי, עונש מאסר בעבודות שירות, בשילוב פיצוי ומאסר מותנה, ייצור תמהיל עונשי ראוי ומידתי שדי בו על מנת להשיג ענישה ההולמת את נסיבות העניין הכוללות. אדגיש עוד כי ראוי לדעתי לחייב את הנאשם גם בצו מבחן, על מנת לוודא שהוא ממשיך במגמה החיובית בה החל ובתקווה כי ישתלב בהקדם בהליך טיפולי. מובן כי עונש מאסר בכליאה לא יאפשר זאת ואף בכך ראיתי הצדקה להימנע מעונש זה (סעיף 1 לפקודת המבחן; ע"פ 4167/12 אוחנה ואח' נ' מדינת ישראל (17.3.2013)).

16. ביחס לאורך התקופה ויתר רכיבי הענישה הבאתי בחשבון את גילו הצעיר של הנאשם; את נטילת האחריות; את הזמן שחלף מאז ביצוע העבירה; את המלצת שירות המבחן; את רצונו בשיקום; ואת הפגיעה שתיגרם לו בשל ענישה מחמירה. בעניין אחרון זה אביא בחשבון כי הוא נושא כיום בעונש מאסר בן תשעה חודשים בעבודות שירות בגין עבירות אחרות. דעתי היא כי ראוי להקל עם הנאשם ולא להטיל עונש מאסר ארוך בעבודות שירות שכן סיכום שתי התקופות יביא לענישה כוללת חמורה אשר תכביד עליו יתר על המידה, תמנע ממנו להתפרנס תקופה ארוכה ותפגע בסיכויי שיקומו.

17. ודוק: בשל העובדה שהנאשם טרם סיים לשאת בעונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו בהליך האחר, נדרשת התייחסות לשאלת הצטברות או חפיפת העונשים בהתאם לסעיף 45(ב) לחוק העונשין (לתחולת הסעיף גם על עונש מאסר בעבודות שירות ראו רע"פ 5074/06 אושרי צימר נ' מדינת ישראל (15.5.2007)). הממונה אף ציין כי לאור היעדרויות רבות של הנאשם לא ניתן לדעת מתי הוא צפוי לסיים את העונש הקודם (נכון להיום מדובר ביום 31.5.21) ואתייחס לכך בעת קביעת מועד ההתייצבות.

18. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **3 חודשי מאסר.** הנאשם יישא בעונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה.

בהתאם לסעיף 45(ב) לחוק העונשין אני קובע כי חודש מהעונש שהוטל על הנאשם ירוצה בחופף לעונש אותו הוא נושא כעת וחודשיים יצטברו לו. הנימוקים לחפיפה החלקית פורטו לעיל ואינני רואה לחזור עליהם.

מועד תחילת ריצוי עונש עבודות השירות הוא 30 יום לאחר סיום עבודות השירות בהן נושא הנאשם כיום (או הפקעתו, לפי המוקדם). כאשר המועד יהיה ידוע, ימסור הממונה הודעה לבית המשפט על אודות המועד המדויק וביום זה יתייצב הנאשם במשרדי הממונה במתחם כלא מגידו. הובהר לנאשם שעליו לבצע את עבודות השירות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העונש והוא יישא ביתרת התקופה בכליאה.



ב. צו מבחן למשך 12 חודשים.

מובהר לנאשם כי עליו לבצע את הצו לשביעות רצון שירות המבחן וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהטיל עליו ענישה נוספת.

ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים מהיום כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.

ד. פיצוי למתלונן, עד תביעה מס' 2, בסך של 2,000 ₪. הפיצוי ישולם עד יום 1.6.2021 במזכירות בית המשפט. המאשימה תמציא בתוך 30 יום למזכירות בית המשפט את פרטי המתלונן ותביא לידיעתו את תוכן גזר הדין.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לממונה על עבודות שרות ולשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג ניסן תשפ"א, 05 אפריל 2021, במעמד הצדדים.